

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการการเมือง

พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕

เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง
พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้นไป

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘/ตอนที่ ๓๕/หน้า ๑/๓ เมษายน ๒๕๓๕

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘
- (๒) คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๓๓ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๙
- (๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙
- (๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๐
- (๕) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๓ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐
- (๖) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๑
- (๗) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๘) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๑

มาตรา ๔ ข้าราชการการเมืองได้แก่บุคคลซึ่งรับราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมือง ดังต่อไปนี้

- (๑) นายกรัฐมนตรี
- (๒) รองนายกรัฐมนตรี
- (๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
- (๔) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๕) รัฐมนตรีว่าการทบวง
- (๖) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
- (๗) รัฐมนตรีช่วยว่าการทบวง
- (๘) ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี
- (๙) ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี
- (๑๐) ที่ปรึกษารัฐมนตรี และที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

- (๑๑) เลขธิการนายกรัฐมนตรื
- (๑๒) รองเลขธิการนายกรัฐมนตรืฝ่ายการเมือง
- (๑๓) โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรื
- (๑๔) รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรื
- (๑๕) เลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรื
- (๑๖) ประจำสำนักเลขธิการนายกรัฐมนตรื
- (๑๗) เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
- (๑๘) ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
- (๑๙) เลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง
- (๒๐) ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง

ข้าราชการการเมืองซึ่งมิใช่รัฐมนตรีจะมีจำนวนเท่าใด ให้เป็นไปตามอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้ถือว่าข้าราชการการเมืองเป็นข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๖^๒ ให้ข้าราชการการเมืองได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง

บทบัญญัติตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙ มิให้ใช้บังคับแก่การรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการการเมืองผู้กลับเข้ารับราชการใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

^๒ มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘

ข้าราชการการเมืองซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย ถ้าได้รับเงินประจำตำแหน่ง หรือเงินเพิ่มสำหรับสมาชิกสภาดังกล่าวแล้ว ไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในฐานะข้าราชการการเมืองอีก

การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการการเมือง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๗ การแต่งตั้งและการออกจากตำแหน่งของรัฐมนตรี ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๘ การแต่งตั้งข้าราชการการเมืองตามมาตรา ๔ (๘) (๙) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) (๑๖) และที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีให้นายกรัฐมนตรีด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลซึ่งเห็นสมควรตามเหตุผลในทางการเมือง และเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการการเมืองตามพระราชบัญญัตินี้ได้

การแต่งตั้งข้าราชการการเมืองตามมาตรา ๔ (๑๗) (๑๘) (๑๙) (๒๐) และที่ปรึกษารัฐมนตรีให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลซึ่งเห็นสมควรตามเหตุผลในทางการเมือง และเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการการเมืองตามพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา ๙ ผู้ซึ่งจะได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการการเมืองตำแหน่งอื่นนอกจากตำแหน่งรัฐมนตรี ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) อายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี
- (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (๔)^๓ ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือมีจิตพินเพื่อนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- (๕) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

^๓ มาตรา ๙ (๔) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐

(๖) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

(๗) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๘) ไม่เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก จากรัฐวิสาหกิจ

(๙) ไม่เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๐ ข้าราชการการเมืองนอกจากตำแหน่งรัฐมนตรีออกจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ถูกสั่งให้ออก ไม่ว่าจะเป็นการออกโดยมีความผิดหรือไม่ก็ตาม

(๔) นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้แต่งตั้งออกจากตำแหน่ง

(๕) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๙

มาตรา ๑๑ ให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นข้าราชการการเมืองตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

บัญชีอัตราตำแหน่ง เงินเดือนและเงินเพิ่ม
สำหรับตำแหน่งข้าราชการการเมือง หมายเลข ๑^๔

(ยกเลิก)

^๔ บัญชีอัตราตำแหน่ง เงินเดือนและเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งข้าราชการการเมือง หมายเลข ๑ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘

บัญชีอัตราตำแหน่ง เงินเดือนและเงินเพิ่ม
สำหรับตำแหน่งข้าราชการการเมือง หมายเลข ๒^๕

(ยกเลิก)

^๕ บัญชีอัตราตำแหน่ง เงินเดือนและเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งข้าราชการการเมือง หมายเลข ๒ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘

บัญชีอัตราตำแหน่ง เงินเดือนและเงินเพิ่ม
สำหรับตำแหน่งข้าราชการการเมือง หมายเลข ๓^๖

(ยกเลิก)

^๖ บัญชีอัตราตำแหน่ง เงินเดือนและเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งข้าราชการการเมือง หมายเลข ๓ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘

บัญชีอัตราตำแหน่ง เงินเดือนและเงินเพิ่ม
สำหรับตำแหน่งข้าราชการการเมือง หมายเลข ๔^๗

(ยกเลิก)

^๗ บัญชีอัตราตำแหน่ง เงินเดือนและเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งข้าราชการการเมือง หมายเลข ๔ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘

บัญชีอัตราตำแหน่ง เงินเดือนและเงินเพิ่ม
สำหรับตำแหน่งข้าราชการการเมือง หมายเลข ๕^๘

(ยกเลิก)

^๘ บัญชีอัตราตำแหน่ง เงินเดือนและเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งข้าราชการการเมือง หมายเลข ๕ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการการเมืองให้เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน และกำหนดจำนวนตำแหน่งข้าราชการการเมืองให้ชัดเจน เพื่อช่วยในการปฏิบัติราชการของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘^๙

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการแยกบัญชีอัตราตำแหน่งและเงินเดือนและบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการการเมืองไปบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะแล้ว สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมืองให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐^{๑๐}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสภาพทางกาย แต่บทบัญญัติมาตรา ๙ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นบทบัญญัติที่ถือปฏิบัติต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสภาพทางกาย สมควรแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตวงพร/ผู้จัดทำ
๓ มีนาคม ๒๕๕๔

^๙ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๒/ตอนที่ ๑ ก/หน้า ๔๙/๑ มกราคม ๒๕๓๘

^{๑๐} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔/ตอนที่ ๓๘ ก/หน้า ๑๐/๑ สิงหาคม ๒๕๕๐